

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci obžalovaného **O. D. a spol.**, pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 k § 158 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona účinného do 1. januára 2006 a iné na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2010 v Bratislave, o sťažnostiach svedka T. D., svedkyne I. D. a svedkyne A. D. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 09. novembra 2010, sp. zn. 1 T 2/97, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 148 ods. 1 písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. por.“) sťažnosti svedka T. D., svedkyne I. D. a svedkyne A. D. sa **z a m i e t a j ú**.

O d ô v o d n e n i e :

Predseda senátu Krajského súdu v Nitre napadnutým uznesením uložil podľa § 66 ods. 1 Tr. por. svedkovi T. D., svedkyňi I. D. a svedkyňi A. D., každému poriadkovú pokutu v sume 300 eur, pretože bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchli príkaz súdu (nedostavili sa na hlavné pojednávanie 09. novembra 2010).

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podali všetci traja svedkovia sťažnosť.

V písomných dôvodoch svedkyňa A. D. poukázala na to, že 08. novembra 2010 poslala telefaxom potvrdenie krajskému súdu o jej neúčasti na hlavnom pojednávaní 09. novembra 2010 a to z dôvodu, že na nové skutočnosti si nevie spomenúť. Pritom poukázala na hospodárnosť súdneho konania s tým, že v zmysle tejto zásady sa rozhodla zostať v práci (kde prebieha prepúšťanie zamestnancov) a nezaťažiť tak súd preplatením svedočného. V závere žiadala súd o upustenie od potrestania s tým, že je pripravená zúčastniť sa na najbližšom pojednávaní.

Svedkyňa I. D. vo svojej sťažnosti z 19. novembra 2010 uviedla, že na hlavné pojednávanie sa nedostavila pre svoj vek (72 rokov), zdravotný stav, výšku dôchodku (240 eur mesačne) a pre časový odstup od skutku sa už k veci nevie vyjadriť. Potvrdenie o zdravotnom stave nedoložila s odôvodnením, že jej obvodný lekár neordinuje. Žiadala, aby súd jej sťažnosti vyhovel.

Svedok T. D. uviedol, že v predmetnej trestnej veci už vypovedal x-krát, riadne ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, a to dokonca pred termínom pojednávania. Ďalej vo svojej sťažnosti poukázal na dĺžku konania, právo na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov a upozornenie, že je pripravený podať sťažnosť predsedovi súdu, Ústavnému súdu SR ako aj Európskemu súdu pre ľudské práva. Žiadal ako ostatní svedkovia o odpustenie poriadkovej pokuty.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v intenciách § 564 ods. 4 Tr. por. v znení účinnom od 01. januára 2006 ako súd rozhodujúci o riadnom opravnom prostriedku primárne zistil, že sťažnosti sú prípustné (§ 66 ods. 4 Tr. por.), boli podané oprávnenými osobami (§ 142 ods. 1 Tr. por.) a tiež boli podané v zákonnej lehote na príslušnom súde (§ 143 ods. 1 Tr. por.).

Na podklade podaných sťažností svedkov následne najvyšší súd podľa § 147 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosti svedkov nie sú dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu procesného spisu zistil, že krajský súd určil termín hlavného pojednávania v predmetnej veci na dni 08. – 11. novembra 2010, pričom menovaných svedkov predvolal na termín 09. novembra 2010.

Svedkovia T. D., I. D. a A. D. prevzali predvolanie na termín hlavného pojednávania 07. októbra 2010. V predvolaní boli poučení o povinnosti ustanoviť sa na hlavné pojednávanie a vypovedať ako svedkovia s tým, že ak sa neustanovia bez dostatočného ospravedlnenia, môžu byť predvedení a potrestaní poriadkovou pokutou do 1.650 eur (50.000,- Sk). Spolu s predvolaním im bol doručený aj prípis, ktorým boli upozornení, že je potrebné vykonať opätovné dokazovanie a akým spôsobom je možné neúčast' na hlavnom pojednávaní ospravedlniť (potvrdením, že ich účasť na hlavnom pojednávaní by bola na ujmu ich zdravia alebo života).

Z obsahu spisu vyplýva, že menovaní svedkovia doručili krajskému súdu ospravedlnenie svojej neúčasti telefaxom 08. novembra 2010 v čase od 10.58 hod. do 11.01 hod. so zhodným textom, v ktorom uviedli, že nové skutočnosti k uvedenej veci nevedia poskytnúť a súhlasia s pojednávaním bez ich prítomnosti.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. por., kto okrem iného bez dostatočného ospravedlnenia neuposlúchne príkaz, alebo nevyhovie výzve, ktoré mu boli dané podľa tohto zákona, toho môže predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ, alebo policajný orgán potrestať poriadkovou pokutou až do 50 000 Sk (1650 eur).

V prvom rade Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že za príkaz daný svedkom podľa § 66 ods. 1 Tr. por. je potrebné považovať bez akýchkoľvek pochybností riadne a včasné predvolanie svedkov na termín hlavného pojednávania.

Ako už bolo uvedené svedkovia boli riadne a včas predvolaní na termín hlavného pojednávania (07. októbra 2010 potvrdili svojim podpisom na doručenkách založených v spise prevzatie písomnosti z Krajského súdu v Nitre).

Trestný poriadok síce pojem „dostatočné ospravedlnenie“ bližšie nedefinuje, ale z obsahu tohto pojmu a ustálenej judikatúry vyplýva, že musí ísť o vážny dôvod, ktorý jednak bránil v účasti na úkone a jednak o včasné ospravedlnenie neúčasti. O neospravedlnenú neprítomnosť ide teda vtedy, ak nebola neprítomnosť ospravedlnená riadne a včas.

Nemožno súhlasiť s názorom svedkov, že boli riadne a včas ospravedlnení z neúčasti na hlavnom pojednávaní. Za riadne ospravedlnenie nie je možné považovať tú skutočnosť, že už v trestnej veci vypovedali a s odstupom času nevedia uviesť nové skutočnosti, pretože „každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatel'ovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie“.

Svedkovia svoju neprítomnosť na hlavnom pojednávaní neospravedlnili nielen riadne ale ani včas. O tom, že hlavného pojednávania 09. novembra 2010 sa svedkovia nezúčastnia,

vedeli už prevzatím predvolania. Napriek tomu svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní ospravedlnili jeden deň pred konaním hlavného pojednávania, aj to telefaxom.

V danom prípade je zrejmé, že svedkovia nemali v úmysle už vopred rešpektovať predvolanie súdu, a preto predseda senátu Krajského súdu v Nitre správne rozhodol, keď menovaných svedkov potrestal poriadkovou pokutou § 66 ods. 1 Tr. por.

Rovnako správne postupoval predseda senátu aj pri stanovení jej výmery pri hranici jednej pätiny možnej sadzby. Zohľadnil pritom na jednej strane dôležitosť úkonu, ktorý mal byť vykonaný a na druhej strane aj okolnosť, že svedkovia sa nezúčastnili na hlavnom pojednávaní prvýkrát.

Z vyššie uvedených dôvodov nevidí najvyšší súd príčinu na zmenu výroku napadnutého uznesenia, a to ani pokiaľ ide o výšku uloženej poriadkovej pokuty, ktorú považuje za zákonnú a primeranú vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto o sťažnosti svedka T. D., svedkyne I. D. a svedkyne A. D. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. decembra 2010

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková